

CrossOver

מיצב משותף לטל פרנק, קרן ענבי ו Quayola

אוצרת: ים המאירי

טל פרנק וקרן ענבי עובדות ויוצרות למעלה משנתיים בסטודיו אחד המחולק לשניים. הן עובדות יחד על פרויקטים מתמשכים שבתהליך העבודה עליהם ישנה 'זליגה' מתמדת ה'מותכת' לתוך שיתוף של רעיונות ועבודה בחומר, וכהמשך לכך יצרו את המיצב Crossover.

בתוך המיצב מוטלים גושי עץ בעלי מסה, הנראים כמטריות שמוטות לאחר המבול, אותם יצרה טל פרנק. הן עשויות בפיסול קפדני במלאכת יד, המדמה חומרים מלאכותיים זולים, יומיומיים ומתכלים. ה'רדי מייד' מוחלף כאן בעץ המסורתי. לצידן על הריצפה, מראות חתוכות כעיגולי אדוות של טיפות מים, שעליהן יצרה רישומים גיאומטריים בטכניקה של כירסום ביהלום, הנראים כהתהוות של שבר או של קיפאון. המראות חתוכות לפי פוליגונים, צורות הנדסיות המסמנות אובייקטים תלת מימדיים בתוכנות מחשב, שהרשת שנבנית מהם משתנה תדיר. המראות מצד אחד משקפות עומק ותלת מימד, ומאידך החריטה שעליהן חוסמת את הראייה.

הפרגמנטים הצוירים של קרן ענבי בנויים עשרות רישומים על גבי נייר אורז דקיק, 'מטפסים' על הקירות, עמוסים דימויי צמחיה שוטה וקוצנית, סמלים של ארץ ישראל הישנה והאידילית. סמל הקוץ מרפרר למקום בעל צביון וזהות כיביכול, אך כפי שרישומי הגרפיט מבליחים ונמסים לתוך שכבות כתמי צבע נוזלי על הדף הספוג עד תום, כך גם סמל זה מאבד ממשמעותו. שקיפותו של הצבע למול נוכחותו של הקו מתגבשים לכדי מהות של רישום ששב ובודק אפשרויות של מסה, של חיבור והמשכיות, לעומת קידוד, צמצום, קריעה וקיטוע. דרך זאת מדברים הרישומים על אידיאולוגיה אוטופית שהופכת דקה כנייר ומתמסמסת.

עבודת הוידאו של Quayola משתלבת בחקירה של המתח בין המקורי למלאכותי ולמדומה, ובין ערכים ובין מסמוסם. עבודת המיצב מדגישה אלמנטים של תנועה ושל זמן הנוצרים מפירוט גיאומטרי של דימוי. הדימוי בוידאו מתפרק ומתגבש חליפות, משתקף ומתגלה בחלל הגלריה ועל גבי המיצב כל פעם בפרגמנט אחר שלו. הסאונד הבוקע ממנו נשמע כצליל דיגיטלי, אך עם זאת הוא מזכיר שיטפון או רוח משתוללת.

המיצב מכיל אלמנטים הנוגעים בחוקיות המאפשרת כביכול שליטה וניבוי, אך למעשה חומקת מאפשרות חיזוי. הרעיון המוכר, שהקוסמוס הוא מעין מכונה מורכבת ומשוכללת הפועלת לפי חוקים קבועים וכל תוצאה נובעת מתוך סיבה ברורה ומדויקת, ושלעולם אותה סיבה תגרום לאותה תוצאה, אבד מן העולם. יכולותינו המדעית החברתית וההיסטורית לצפות תוצאה מסוימת קטנה לאין שיעור.

סיבות זהות אינן בהכרח גורמות לתוצאות קבועות הניתנות לצפייה. אין הכוונה שחל שינוי בעצם התופעות ההיסטוריות, אלא, אין עוד מקום לדבר על התקדמות והתפתחות, התחלה אמצע וסוף. ישנו רק המשכם של התהליכים הכאוטיים הסובבים והולכים ולעולם אינם חוזרים על עצמם וכיוונם איננו ניתן לניבוי. ההיסטוריה היא לא עוד לינארית. היא מתרחשת כיביכול ללא תכלית מגובשת ומנומקת. בעידן הקפיטליזם נוצר חלל ערכי ריק משולל נרטיב.

פתרון של קבוצות רדיקליות, למשל, שלא קיבלו על עצמן את התפיסות הדמוקרטיות הקפיטליסטיות, הוא פתרון נרטיבי. פתרון שכזה המתקיים בתוך אידיאולוגיות ברורות, הוא אפוקליפסה אלימה. על אף האופי הכאוטי של אפוקליפסה זו, יש בה גרעין קשה של משמעות. היא

זורעת חורבן ומפזרת אימה מגיפות סבל רעב ומלחמות, כל זאת במסגרת נרטיב שבסופו מסתמן שלב נשגב של תיקון העוולות. בעידן של אובדן הנרטיבים אין מקום לקבוצות שמעניקות משמעות נרטיבית להיסטוריה. הקפיטליזם מסייע בכך.

בודריאר, בספרו "רוח הטרור" כותב על כך: "אפילו המלחמות..מכוונות בראש ובראשונה, מעבר לאסטרטגיות הפוליטיות או הכלכליות, לנרמול הפראות ולהכאה בכל הטריטוריות בזו אחר זו. המטרה היא לצמצם כל אזור סרבני, לכבוש ולביית את כל המרחבים הפראיים, בין אם במרחב הגיאוגרפי ובין אם ביקום המנטף."

המיצב המשותף של קרן ענבי וטל פרנק המארחות את האמן האיטלקי Quayola, מנסה לייצר מעין יקום 'מנטף' שכזה, במרחב פראי ספק נרטיבי, ספק כאוטי, שהשאלות הללו מהבהבות בו בדרך סמלית. התוצאה היא מעין תמונה של 'לאחר מבול' של סמלים וקליפות ריקות, מבול שלא הותיר טריטוריה של משמעות, אך מנסה בכל זאת להתחקות אחרי אותה משמעות.

דרך הדיאלוג המשותף במיצב Crossover נוצרת בגלריה סביבה סימבולית, מעין אזור סף לימינאלי, שהיא 'טבעית' ומלאכותית כאחד, פראית וממושטרת, שלמה ומפורקת, נעה וקפואה, מוגנת ופרוצה.

יום המאירי, דצמבר 2013